

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.) Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	Hirdetési díjak: egy 30 négyzetű cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásánál 30 kr. Nyilttéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő. Hivatalos óra: d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 50 kr. Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	---	--

Gépeket a kisgazdáknak.

Az aratás csak nem be van fejezve már.

A csűrök körül kisebb nagyobb asztagok emelkednek, vagy a learatott gabna kúnt a szabadban kazlokban gyűjtetett össze, várva a cséplő-gép ki nem fáradó működése után a kenyérnek áldott magvát.

Azonban ha vissza gondolunk nem csak az aratás lejárt napjaira, hanem egyáltalában e folyó év alatt teljesítendő külbömböző mezei munkákra, meg kell vallanunk, hogy ezekre gyakran hiányzott a kellő munkaerő, a szükséges kézi munkások.

És e tapasztalat évről-évre mindinkább érvényesíti magát: s azért már nem csak a nagy birtokosoknak hanem az ugynevezett kisgazdáknak is jól megfontolt érdeke követeli, hogy a szükséges gazdasági gépekkel megismerkedjenek, s ezeknek beszerzésére utat és módot találjanak.

És övendetes tény az, hogy már a kisgazdáknál is apadóban van a gépektől idegenkedés.

Az ujtások, nevezetesen a gépek iránti ellenszenv a parasztgazdák körében megszűnt, de hihetőleg a pénzkérdés okoz elháríthatlan nehézségeket; minden esetre meg van a hajlandóság a kisgazdáknak a helyzetnek válságos ismerésére, megvan és él annak tudata, hogy magát illetőleg gazdaságát nem teheti ki a munkások mindinkább fokozódó szeszélyeinek s ezt a fontos momentumot kellene felhasználni gazdasági gépgyárosainknak, addig ütni a vasat, amíg meleg s bizonyos előzékenység által mennél gyorsabban elfoglalni a kínálkozó pozíciót.

Minthogy nincs minden egyes gazdának módjában gépeket szerezni be, különösen olyanokat, melyek az egész év folyamán csak néhány napra vagy pláne pár órára tesznek szolgálatot: nagy előnyre válnék, ha a község összes gazdái testületileg vennének részt mezőgazdasági jó gépek beszerzésében. Vannak ma felületen és mélyen szántó ekéink, rögtörőink, mindenféle hengereink és boronáink, aratógépeink, daráló és szecskázógépeink, mindenféle vetőgépeink, melyek részben járgány, viz- és gőz, részben iga- és kézierő által hajtának stb. Képzeliük már most mindeme gépeket és eszközöket egy tűzbiztos épületben, — épügy mint a tűzfecskendőknél — elhelyezve, mint közös leltárt az illető gazdaconsortiumnak.

Mily kiváló előnye lenne az ily községnek az, hogy bármikor rendelkezésére állanak a szükségeltető gépek. Csakis ez a módja annak, hogy a kisgazdáknak lehetővé tétessék az olcsó gazdasági gépezet; csak ez képes őt erősebbé, versenyképesebbé tenni, s gépiparunk is ily módon teremthetne legkönnyebben piacokat s juthatna virágzásra. Nem kellene más hozzá csak az, hogy az illető gyárosok kezdeményezzék az ügyet az egyes vidéki gazdasági egyleteknél, a mint ez, megyénk gazdasági egylete által ezelőtt évekkal nem minden eredmény nélkül meg volt próbálva.

A községek egyetemleges jótállása biztosítékot nyújtana arra, hogy ily felszerelések és berendezések részletfizetésekre legyenek

eszközölhetők. Egyrészt saját hirnevük érdekét szolgálnák, aminek később meg lenne okvetlenül eredménye is, de másrészt nagy szolgálatot tennének a közügynek is.

A mezőgazdasági segéd munkások száma egyre csökken, nagyobbbrészt a városokba tódulnak s a gazda kénytelen máris számolni azon eshetőséggel, hogy szükséges munkáihoz nem áll majd rendelkezésére a nélkülözhetetlen erő; ezt pedig csak a gazdasági gépekkel pótolhatja, épen ezért keresseknek utat és módot azoknak beszerzésére.

T a n ü g y.

A deési izraelita hitközség elemi iskolája.

A helybeli izraelita hitközség elemi fiúiskolájának évi közvizsgálatai rendszeren a többi tanintézetektől eltérőleg később, július havának végén szoktak megtartatni. Ugyanis a községnek nagy ünnepei, melyek szeptember hó vége körül tartatnak meg, csak nem egy hónapot vesznek igénybe, kisebb nagyobb szünetekkel s az elfoglalt tanidőt rendszeren az iskolai év egy hóvali megtoldásával pótolják ki.

A napokban lefolyt közvizsga már a hatodik volt, az intézet rendszeren szervezett felállításától számítva. És ezen intézet több tekintetben igen fontos missiot tölt be itt a megye központjában. S itt első sorban említendő azon hazafias szolgálat, melyet az állam nyelvének terjesztés érdekében teljesít s ennek nagy hordereje lebeghet s áll a hit község előtt, midőn elemi fiúiskoláját megfeszített áldozat hozatala árán is fenntartani és fejleszteni nem csak készséget érez magában, hanem azt elodázhatatlan kötelességének is ismeri.

A lejárt iskolai év közvizsgáján az öt osztályból összesen nyolczvan négy jelent meg.

Illetékességük szerint helybeli 58, vidéki 36. Tandij-mentes volt 32, ezek közül könyv-, ruha-segély- és élelmezésben 28 növendék részesült. Az összes osztályokban tanított héber tantárgyakról, külön héber nyelvű értesítő adatott ki. A nyilvános vizsgálatokat megelőző s az iskola szék által megtartani szokott szigorlati vizsgák már f. hó 15-én kezdődve megelőzőleg megtartottak.

Maga a közvizsga Klein Ignác igazgatótanító által tanított úgy nevezett világi tantárgyakból dicséretesen s a jelen volt halgatóság nagy meglegedésére folyt le, s az nemcsak a növendékeknek a tantárgyakból tett értelmes és kész feleletekre, hanem vonatkozik a tanulók írásbeli és rajz munkálataira is. Ugy hogy a megye tanfelügyelője Rill József ur a község egyetemes nézetét is fejezte ki, midőn a tanulók szorgalma kiemelése mellett hangsúlyozá, azon mondhatjuk feláldozó munkaságot, melyet Klein Ignác tanító ez öt osztály sikeres oktatását illetőleg kifejt és éveken át érvényesíts buzdító szavakkal hívta fel az egyházközséget iskolája ápolására s elismerést fejez ki az iskola szék buzgalma iránt, melyet kötelessége teljesítésében ezuttal is tanusított. Ezután tiszteletbeli iskolaszéki elnök Kovács Samu a közvizsga szép eredménye fölötti őszinte örömeinek kifejezése mellett fölhozá, hogy már ez a hatodik közvizsga, melynek tanuja volt, s ezeknek sorain azon felemelő tapasztalást szerezte, hogy ezen iskola évről-évre fejlődik, s jelzé annak fenntartása fontosságát, midőn a hivatott magyar korona védelme alatt az egyenlőség

nagy elvől kifolyólag minden polgári jogokat élveznek, csak úgy és akkor lesznek e hazának méltó fiai, ha azon államnak, mely nekik minden előnyt megad, nyelvét is bírják és beszélik, s ennek pedig egy biztos tényezője az iskola. S végre Hartmann Ferencz a hitközségi iskolának elnöke röviden előadta az iskola létesítésének nehéz körülményeit, s fenntartásának terheit és a közvizsgára megjelent község érdekltségét megköszönve, s az intézet lehető szellemi és anyagi támogatására a kir. tanfelügyelő figyelmének felkérése után az iskolai év ünnepélyes bezárásával a halgatók a szép eredmény fölötti emelkedett érzelmekkel távoznak el. B.—y.

Borju jutalmazás.

A szolnok-Dobokavármegyei gazdasági egylet, hogy az egyes vidékek szarvasmarhát tenyésztő kisgazdáit a növendék állatok minél jobb gondozására és takarmányozására szoktassa, vármegyénk alább megnevezendő 5 községében jutalmazást tartand és pedig:

Magyar Láposon szeptember hó 26-án, a bíráló bizottság elnök: Voith Simon. Somkereken szeptember 21-é, a bíráló bizottság elnöke: Fekervári Károly. Alparéon július 30-án volt a bíráló bizottság elnöke Csiki Elek. Rettegen szeptember 27-én, a bíráló bizottság elnöke Betegh Imre. Széken szeptember 14-én, a bíráló bizottság elnöke Rettegi Sándor.

Mindazon községekben a bíráló bizottságok által a korukhoz képest legjobb fejlettségű, legjobb testalkotású, legjobban gondozott és táplált állatok tulajdonosai a következő díjakkal lesznek jutalmazva. Két éves saját nevelésű üszőért: 1-ső díj 10 frt, 2-ik díj 6 frt, 3-ik díj 4 frt, 4-ik díj 3 frt. 2 éves saját nevelésű bikaborjuért: 1-ső díj 10 frt, 2-ik díj 6 frt. Egy éves saját nevelésű üsző borjuért: 1-ső díj 6 frt, 2-ik díj 5 frt, 3-ik díj 4 frt, 4-ik díj 3 frt, 5-ik díj 2 frt, 6-ik díj 1 frt, 7-ik díj 1 frt. Egy éves saját nevelésű bikaborjuért: 1-ső díj 7 frt, 2-ik díj 4 frt, 3-ik díj 3 frt.

A megnevezett községekben és napokon d. e. 10 órakor a község háza előtt avagy a község előjárósága által megjelölendő helyen, bemutatathatja üsző és bikaborjuját minden kisgazda vagy bérlő, a ki jelenlévő tanukkal, vagy azok hiányában községi bizonyítvánnyal beigazolni képes, hogy az üsző saját nevelése és hogy legfeljebb 50 hold földnél nagyobb területen nem gazdálkodik. Azon birtokosok vagy bérlők, a kik 50 hold földnél nagyobb területen gazdálkodnak, a versenyből kizárva.

A bíráló bizottság tagjait az egylet által felkért elnök lesz hivatra, még a jutalmazás előtt vagy pedig a jutalmazásra megjelent gazdák közül megválasztani, illetőleg felkérni.

A bíráló bizottságok által megítélt díjak azonnal a kihirdetés után, ott a helyszínen kiadatnak.

VEGYESEK.

— **Mária Valéria** főhercegnő esküvője napján július 31-én a fenséges újpár boldogságáért Isteni tisztelet tartatott a helybeli szt. Ferencz rendűek plebánia templomában. A misét Kozma Döme zárda főnök végezte fényes segédlettel. A megyei tisztikar Bárány Bornemissza Károly főispán ömlga, a kir. törvényszék, pénzügyigazgató

ság és más hivatalok tisztviselői főnökük és a honvéd tisztikar Velle Sándor őrnagy vezetése alatt testületileg jelentek meg az Isteni tiszteleten.

— **Maria Valéria főhercegnő esküvője.** Julius utolsó napján ment végbe **Maria Valéria** főhercegnő esküvője a királyi család rendes nyári tartózkodási helyén, Ischlben. A monarkhia mindkét állama hódoló tisztelettel vett részt az urakodó család ezen benső ünnepén. Magyarország különösen mélyen érez a fenséges ara iránt, ki Budavárban akkor pillantotta meg a napvilágot, mikor a nemzet és uralkodója közt ama frigy jött létre, mely a koronázásba találta ünnepélyes kifejezését. A királyi család akkor sokáig időzött a magyar királyok székhelyén. Erzsébet királyné itt kívánta bevárni azt az időt is, mikor az uralkodó család új sarjának életet ad. **Maria Valéria** főhercegnő gyermekora egy részét Budapesten és Gödöllőn töltötte. Dajkája is magyar asszony volt. A magyar nyelvben benne növekedett kisdud gyermekora óta. Élete tavaszának hasadásában mindig örömet időzött köztünk. A ifjú főhercegnő menyegzője azért különösen is ünnepe Budapestnek és az országnak.

— **Főispáni körút.** Megyénk főispánja báró Bornemissza Károly ömiga a múlt hó folyamán megvizsgálta a 7 járási főszolgabíró és Szamos-Ujvár város ügyvitelét és mindenütt kielégítő rendet talált. A megyebeli körjegyzői irodák közül eddig mintegy 27-et vizsgált meg. Legtöbbször lényegesebb kifogásolni valót nem talált. Egy párnál volt nagyobb rendetlenség s ezeknél a hiányok pótlása és a mulasztás megtorlása iránt erélyes és szigorú intézkedéseket tett. Körútját folytatja.

— **Időjárás.** Az egész héten át rendkívüli hő napjaink voltak s bár egy párszor beborult de a könnyű fellegetek tőlünk a megeredt szél elhajtotta s így a kiszáradt talajban a törökbuza nagyon szenved. Ellenben a mint értesültünk csütörtökön Válaszút körül bár sebes de jó eső volt, Rettegen oly zápor esett, hogy a hirtelen feldagadott patak árkából az állatokat rohamosan kellett kihajtani, s ugyan ekkor Czegébe akkora felhőszakadás volt, hogy a grófi telket elárasztá, a tisztalak megtelt vízzel, s az istállóból a lovakat kikellet gyorsan vezetni, a szekereket cölvekekhez oszlopokhoz kötétek, a fektelenül elötörő vízárral szemben.

— **Tánczestély.** A deési ifjuság f. hó 9-én szombaton, Deésen az „Angol szálló” nagytermében az Emke javára zártkörű nyári tánczestélyt rendez. Felkéretnek mindazok, kik tévedésből meghívót nem kaptak, de erre igényt tartanak, hogy Papp Jenő ur kereskedésében e célra kitétt ivre neveiket följegyezni szíveskedjenek.

— **A deési polgári zenekar** folyó év július hó 26-án Br. Thoroczkaik Viktor öméltósága elnöklelte alatt megalakult, 50 tagból áll. A hangszereket, melyre a szükséges 1100 frtot Tek Frank János birtokos ur előlegezett, már megis rendelte, s tanulást e hét folyamán Homm Vilmos karnagy vezetése alatt meg is kezdi. Eme zenekarban deési lakos önálló iparosok még felvétetnek, mivégből az elnökségnél jelentkezhetnek. Az örökös alapító és pártoló tagok gyűjtésére a felhívások közelebből kifognak bocsáttatni.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A folyó 1890. május hó 31-én rendezett majális összes bevétele volt 102 frt, ebből beléptijegyek ára 93, jegy megváltás 4 frt, felülfizetés 5 frt. Jegyeiket megváltották: Márkus János, Léner Sándor, Fodor Farkas és Brugovitz József, urak 1—1 frttal. Felülfizettek: Nagyságos Szarvadi Pál, Dr. Bonis Árpád és Csizsér Ákos urak 1—1 frtot, Veingschenovich N. ménök ur 2 frtot. Kiadás volt 72 frt 18 kr., tiszta jövedelem 29 frt 82 kr. A tiszta jövedelem a folyó év május hó 4-én tartott rendezési értekezletről felvett jegyzőkönyv határozata értelmében két egyenlő részre lett osztva; 14 frt 91 kr. a „deési iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyesület”, 14 frt 91 kr. pedig a „deési polgári fiu iskola szegény tanulóit segélyző alap” pénztára részére még június hó 30-án kézbesítési ívvel át is lett adva. Ugy a mulatságon megjelentek, valamint a tisztelt adakozók fogadják a rendezőség hálás köszönetét. Deés, 1890. július hó 28. A majálist rendező bizottság nevében: Papp Mihály m. k. k. főhadnagy és Buday Elek bizottsági tagok.

— **Nyilvános nyugta és köszönet.** A deési iparos ifjak önképző és beteg segélyző egyesület elnöksége, midőn a folyó év május hó 31-én rendezett majális rendezősége által az egyesületi pénztár részére küldött 14 frt 91 kr. adomány átvételét nyilvánosan is nyugtázza, egyszersmind hálás köszönetet mond a majálist rendező bizottság minden egyes tagjának. Deés, 1890. július 28. Dr. Bonis Árpád e. elnök. Budai Elek egyl. titkár.

— **Nyilvános nyugta és köszönet,** A folyó év május hó 31-én rendezett majális rendezősége, a „deési polgári fiuiskola szegény tanulóit segélyező alap” javára folyó év június hó 30-án 14 frt 91 krt küldött. Midőn ez összeg átvételét ez uton is nyugtázzuk, — a szegény tanulok nevében — hálással mondunk köszönetet a majálist rendező rendezőség minden egyes tagjának. Deés, 1890. július hó 28. A deési polg. fiuiskola tanítóikar nevében: Pfeiffer János, igazgató.

— **Fényképeszek.** Dunki fivérek ismert fényképeszek a napokban városunkban eszközölnek felvételeket, miként ez lapunk hirdetési rovatában olvasható.

— **Állatsereglet.** Montenegro állatsereglete, mely 24 kupéban száz kisebb és nagyobb vadállatból áll, ezek közt érdekes példányok az elefánt nyolcz oroszlan, hat tigris, óriás kigyó és krokodil stb. e hét első napjaiban városunkban érkezett, s három napi mulatás után utját Zilah felé vette.

Kölösey szülőháza. Szilágymegyében nagyban készülődnek Kölösey szülőházának emléktáblával való megjelölésére. Az emléktáblát Kölösey születésének századik évfordulóján leplezik le. Az ünnepélyt a Wesselényi-egylet rendezi, mely alkalmi költemény megírására Petri Mór főgymnáziumi tanár és ismert nevű fiatal költőt kérte fel.

— **Gr. Andrássy Gyula szobra.** Az Andrássy Gyula grófnak emelendő emlékszobor ügyében alakított bizottság azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a szobor hol állittatik fel. A bizottság legalkalmasabbnak találta azt a helyet, mely az Andrássy út végén fekszik.

— **Mikszáth Kalmán** összegyűjtött munkáinak füzetes kiadásából immár a 22. és 23. füzet fekszik előtűnk. E füzetekben a „Tavaszi rügyek” folytatását olvashatjuk, ama költőileg szép ifjúkori emlékek leírását, melyek felett valóban a tavasz bája és melege ömlik el, meleg hangulatot ébresztvén a legridegebb kedélyben is. Az előtűnk fekvő füzetekkel az összegyűjtött munkának már 5 kötete válik majd teljessé és Római testvéreket föltétlen elismerés illeti meg azért, hogy napjaink legjelesebb magyar humoristájának munkáit is oly olcsó füzetekben bocsájtja közre (egy füzet ára 35 kr.), hogy azokat mindenki megszerezheti, a ki kevés pénzért maradandó becsű élvezetet óhajt.

— **Pályázat.** Egy esetleg több III. osztályú posta- és távirda szolgálai állásra a nagy-szebeni m. kir. posta- és távirda igazgatóság kerületében 300 frt évi fizetés 60 frt lakpénz, természetbeni ruha élvezete mellett. Az 1873. évi II. t.-cz. értelmében felszerelt kérvények 1890. évi szeptember hó 10-ig a nagy-szebeni m. kir. posta és távirda igazgatósághoz nyújtandók be.

— **Történelmi nevezetességű tárgy** is lesz Hunyadmegyéből az aradi kiállításon. Az alispán ugyanis intézkedett, hogy a régi Piski hidból, melyen tudvalevőleg 1849 február 9-én annyi honfívér folyt s melyet megtartva, Bem apó Erdélyt tartotta meg, egy meglehetősen ép tölgyfaszlop részlete is bemutatassék a kiállítás történelmi osztályában.

Apró hírek. A király a magyarországi hadgyakorlaton. A király nagy kísérettel szeptember 12-én érkezik Nagyváradra és még ugyanazon napon Székelyhidra megyébe, hol báró Stubenbergek kastélyában fog lakni. Gróf Szapáry miniszterelnök szintén jelen lesz Nagyváradon és Debreczenben. — **Az 1891-iki költségvetés** az állítása a pénzügyminiszteriumban gyorsan halad előre. Az egyes miniszteriumok már elkészítették a magok budgetjét. — **A közös pénzügyminiszter** körutat tesz Boszniában, hol sok szíveséggel és ünnepélyességgel fogadják. — **Az aradi kiállítás** csarnokai már megteltek s a külső díszítési

munkálatok is közelednek a befejezéshez Budapestről sok kiállítási tárgy érkezett. — **A miniszterium** véglegesen jóváhagyta a füstnélküli löporgyár terveit a pozsonyi dinamitgyár területén. — **Az összes lapokat** bejárta a hír, hogy a király egy új katonai érdemjelt alapított. Most tűnik ki hogy ez az érdemjel tulajdonképpen már nem új. Ugyan az érdemjel ez, melyen még a télen alapított a király olyanok számára, kik békében vagy háboruban tett szolgálataikért írásban királyi elismerést kaptak. — **A magyar fegyvergyár** ügye ismét szóba került e napokban, de anélkül, hogy a fölmerült szóbeszéd valami vigasztalást hozott volna a multra, vagy némi reményt a jövőre nézve. — **A fonográf a postaforgalomban.** A hangirógépek legelső gyakorlati alkalmazás közelebb történik a mexikói postaforgalomban. Az össze s főposta állomásokon fonográfot állítanak fel, melyben azok, kik írni olvasni nem tudnak, belemondják üzenetüket s a posta az illető henger rendeltetési helyére továbbítja, a hol a címzett lakik. Mikor a henger ide megérkezett a címzette a postára hívják s ő meghallgatja, a mit az üzent küldője véle közöl.

KÖZGAZDASÁG.

A gabona kezelése.

A learatott sarlos gabona főleg a hol gépek állanak rendelkezésre gyorsan elcsépelve magtárakba kerül míg vevők jelentkeznek, de addig azoknak eltartására nagy gondot kell fordítani mert a gabona értéke első sorban a fogástól függ; szivós és nedves gabona mindig sokkal olcsóbb, mint a száraz. A cséplés alatti és utáni gondos kezelés által azonban még annak a gabonának értékét is lehet legalább 5—10 százalékkal emelni, melyben tartós eső az aratás előtt és alatt kárt tett. Az eljárás egy gyakorlati gazda tapasztalatai szerint következő: Ha lehet, csak száraz időben csépeljük s a magot éjen át ne hagyjuk a szérűn feküdni vagy zsákokban a földön állani, hanem terítsük ki egy széles deszkapadlásra. A gabonát a mennyire lehet, sekélyen kell kiteríteni s minden hűvös száraz napon úgy forgassuk meg, hogy minden egyes mag a levegőn át meglehetősen nagy utat tegyen, a mint az a szérűken történni szokott. Ha a gyakori forgatás által a gabona kielégítő fogásúvá lett, elég, ha ettől az időtől fogva februárig minden négy hétben, márcziustól a virágzás utánig minden nyolcz nap mulva s ez után ismét négy hetenkint megforgatjuk. Arra azonban mindig figyelni kell, hogy e munka csak hűvös reggel történjék. Minden gabonarakásban az egyes magszemek közt nagymennyiségű levegő van, mely a gabona minőségére nagy befolyással van. Ha tehát a gabonát nedves időben forgatjuk meg, a mint a gyakran elég helytelenül történni szokott, úgy nedves levegő jut a gabona közé, miáltal az erjedés mozdítatik elő; de ha a forgatás hűvös, száraz időben történik, úgy oly levegő jut a mag közé, mely annak értékét fokozni fogja. A gondos kezelés oly elengedhetetlen feladata a gazdának, hogy minden magtár ajtaja felett e szavaknak kellene írva állniok: „Ne feledkezzél meg a forgatásról!”

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokavármegye alispánjától.

Sz. 13,728.—1890.

A tekintetes főszolgabíró urnak!

Az elkésve illetőleg szabálytalanul bejelentett italmérési jogok kártalanításáról szóló 1890. évi XXXVIII. t.-cz. értelmében azok a kártalanítási igények, melyek habár elkéssetten, de mégis 1889 évi december hó végéig valamely hatóságnál vagy hivatalnál bejelentettek, tárgyalás alá veendő az esetben, ha az érdekeltek a fentebbiek szerint eszközölt bejelentések tárgyalás alá vételét legkésőbb 1890. évi szeptember 30-ig a pénzügyminiszternél kérelmezik. Ugyan csak az 1890. évi szeptember 20-ig a pénzügyminiszternél bejelenthetők, és az idézett törvény szerint tárgyalás alá veendő, a községeknek az 1888. évi XXXVI. t.-cz. hatályba lépte előtt szerzett italmérési jogokra vonatkozó és az idézett törvény alapján érvényesíteni elmulasztott kártalanítási igényük is.

A törvény ezen intézkedésére az érdekeltek figyelmét m. kir. pénzügyminister ur a „Budapesti Közlöny”-ben közzétett külön hirdetmény-nel már felhivta, mely hirdetményben a törvény szabványainak ismertetése mellett röviden jelezve vannak azon feltételek, a melyektől az idézett törvény az elkészen beadott igény bejelentések tárgyalását függővé teszi, egyszersmind pedig utmutatást kíván nyújtani az újabb bejelentés szerkesztésére és annak felszerelésére nézve.

Pénzügyi m. kir. minister urnak az évi 70,831. sz. alatt kelt leirata alapján fölhivom a czimet, hogy tekintettel a bejelentésre kitűzött záros határidőre késedelem nélkül intézkedjék az iránt, hogy az érdekelt jogosultak figyelme ezen hirdetményre a községi előljáróságok útján is felhivassék.

Deésen, 1890. évi július hó 21-én.

Szarvadi, kir. tanácsos-alispán.

Földmívelésügyi m. k. Minister.

Sz. 16,583.—III/8.

Valamennyi törvényhatóságnak.

A ragados állati betegségek felmerülése esetén követendő a az 1888. III. t.-cz. végrehajtására kiadott rendelet 98—100. §-aiban szabályozott fertőtlenítési eljárásnak egész terjedelmében minden részletében való alkalmazása, a fertőtlenítési kiválóan fontos cél elérésére az enyhébb lefolyású ragados állati betegségeknek az eddig tett tapasztalatok alapján nem mutatkozván okvetlenül szükségesnek az érdekelt közönségnek minél kisebb mérvben való megterhelhetése céljából ezennel megengedem, hogy a ragados száj-és körömfájás, a juhhimlő, a rüh és az ivarszerveken keletkező holýagos kiütés esetén előírt szabályszerű fertőtlenítés következő módon fogatosíthatassék:

Az istálokból mindenek előtt a trágya kihordandó és lehetőleg a ragály iránt nem fogékony állatokkal a szántóföldekre szállítva, itt lehetőleg azonnal alászántandó vagy elégetendő. A trágya lehetőleg az élénkebb forgalmu és az országutak elkerülésével szállítandó a mezőre és a járvány lepte község határából semmiképen ki nem vihető.

Ezután az egész istállót alaposan ki kell söpörni és falakat is letisztogatni. Kőből vagy hasonló anyagból álló talaj a háznál levő fahamuval készített lehetőleg Concentrált, vagy ha ezt a körülmények megengedik, 1. rész hamuszirból vagy szódából és 15—20 rész forróvízből előállított forróluggal minden részében lemosandó. Ha a talaj jól letapasott, tömött agyagból áll, akkor az mintegy 5. cmnyi mélységig kiemelendő, a kiemelt föld, mint trágya kezelendő és újjal pótolandó.

A hidlás kiemelendő, az alatta esetleg meggyült trágyalé eltávolítandó és pedig legcélszerűbben oly módon, hogy a trágyalébe földhomok vagy tég szóratik és azután ezzel együtt kiemeltetik s mint a trágya kezelik, magok a gerendák pedig forró luggal minden részökben gondosan megmosandók. A falak valamint a jászlak és egyéb berendezési tárgyak szintén forró luggal megmosandók és az előbbieket ezt követőleg frissen előállított mésszel bemeszelendők. E közben gondoskodni kell arról, hogy az istálló bőven szellőztessék és állatok a kitisztított istállóba, ha csak azt a viszonyok s főleg az időjárás megengedik lehetőleg csak több napi szellőztetés után állítandók be újra. Erélyesebb fertőtlenítő szerek, minő a sublátat (1. 200.) a karbolsav (5%) a tulajdonosok beleegyezésével szintén alkalmazhatók, de ezek alkalmazása hivatalból nem kötelező. Hasonlóképen célszerű, de nem kötelező a megtörtént tisztogatás után az istállótat chlorgázzal (barna kőből és valamely savból előállítva) vagy pedig meggyújtott kénből fejlesztett kénessavgőzökkel kifüstölteni.

Erről a törvényhatóságot tudomásvétel, illető közgeinek megfelelő utasítása és közzététel végett értes tem.

Budapesten, 1890. évi június hó 9-én.

Bethlen. a. k.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Sz. 815.—1890.

(203)2—2

Arverési hirdetmény.

Alólirott községi előljáróságok hivatalosan közhirrre teszi, hogy a községek tulajdonát képező vadászati jog az 1883 évi XX-ik t.-cz. 3 § 1-ső bekezdése rendelkezéseiehez képest a bálványos-váraljai körjegyző irodán folyó év augusztus 10-ikén d. e. II órákor megtartandó nyilvános árverésen 1890. augusztus 31-ikétől hat egymás után következő évre haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek jelzett napig a b.-váraljai körjegyző irodán bármikor megtekinthetők.

A községi előljáróság.

Bálványos-Váralja, } 1890. július 21.
Szent-Margita,

Csiszár Bálint,
kjső

Deák János,
előljáró.
Simon János,
előljáró.

Szám: 3701—1889.

(199) 2—2

Pályázati hirdetmény.

A rettegi körjegyző segédi állás, mely 150 frt fizetés és 50 frt lakbér-javadalmazással van összekötve, üresedésbe jövén, ezen állásra pályázat nyittatik.

Felhivtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint életkorukat, képzettségüket és előszolgálatukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt folyamodványaikat hozzám, folyó évi augusztus hó 12-éig adják be.
Deésen, 1890. évi július hó 24-én.

Vékony Ferencz,
jár. főszolgabíró.

Szám. 202.—1890.

(213)1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a deési kir. járásbíróaság 2808 számú végzése által Sajovitz Lázár végrehajtó javára Doczy Dezső és neje ellen 230 frt tőke és eddig 45 frt 99 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírőilag lefoglalt és 280 frtra becsült 35 drb új hazajótlevél, valamint a a Sbmjdt Sámuel részére lefoglalt, és ez ügyben felül foglalt 1485 frtra becsült házi butorok, kész butorárúk, felesleges asztalos műszerek stbbiből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2833.—1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Deésen alperesek lakásán és butorraktárában leendő eszközzésére 1890-ik év augusztus 12-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik, és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §. értelmében a legtöbb ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vétel ára az 1881. évi LX. t.-cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Deésen, 1890. évi július hó 25. napján.
Br. Pöllnitz Lajos, kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 417.1890. szv.

(214)1—2

Árlejtési hirdetmény.

A szeptsi-szent-györgyi m. kir. állami mén-telep, homorodi (Kőhalom mellett) szeptsi-szent-györgyi és deési osztályoknak az 1890. év november hó 1-től, 1891. év október hó végéig terjedő időre szükségeltető élelmi czikkek biztosítása céljából Sepsi-Szentgyörgyön folyó év július hó 26-án kelt és kibocsátott hirdetmény-nel közzétett alhaszonbérlii feltételek alapján: kenyér, zab, széna, alom és ágyszalma, kemény tűzifa és petroleum szállítása iránt Sepsi-Szt.-Györgyön a mén-telep irodájában f. év augusztus 29-én délelőtt 10 órákor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog tartatni.

Közelebbi feltételek a nyilvános helyeken kifüggesztett hirdetményekből láthatók, vagy pedig a m. kir. állami mén-telep parancsnokságánál megtekinthetők esetleg innen kikérhetők.

A sepsi-szent-györgyi m. kir. mén-telep parancsnokságától.

1890. július hó 26-án.

Besztercze-Naszódvármegye főispánjától.

Sz. 2690.—1890. főisp.

(215)1—1

Pályázati hirdetmény.

Besztercze-Naszódvármegye törvényhatóságánál egy járási irtoki állomás megüresedvén, felhivom mindazokat, kik ezen főispáni kinevezéstől függő élethoszigliani évi 400 frt fizetés és 100 frt lakbér illetménnyel javadalmazott állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883-ik évi I-ső t.-cz. követelményei alapján felszerelt folyamodványaikat hozzám f. év augusztus hó 20-ig adják be.

Beszterczén, 1890. július hó 20-án.

Báró Bánffy s. k. főispán.

Sz. 5454.—1890.

(216)1—2

Pályázati hirdetmény.

A lemondás következtében megüresedett s 200 frttal javadalmazott felső-szöcsi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek

A magyar nyelvben teljes jártassággal bíró s pályázni kívánó egyének a szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt kérelmeket folyó évi augusztus hó 25-ig küldjék be hozzám.

A választás ugyanazon hó 27-én d. e. 10 órákor lesz Felső-Szöcsön a körjegyzői irodában.

M.-Lápos, 1890. július 25-én.

Vass Imre, főszolgabíró.

Sz. 2316.—1890. polg.

(217)1—1

Hirdetmény. Kálna községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s igények tárgyalására határidőül 1890 évi szeptember hó 22-ének d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Tischler Domokos kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ennel idéztetnek. — A deési kir. törvényszéknek. 1890. évi július hó 9-én tartott üléséből. Balázs, elnök. Almay, jegyző.

Szagtalan és nyomban száradó

10 mtrhez egy kl. ára 1. 50 kr.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt használtatassanak, mivel a kellmetlen szag és a lassú, ragados száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültek. Emellett a használatra olyan egyszerű, hogy kikl maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,
sárgabarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást sű; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek mar beázott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két középnagyasú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyármányt sokfelé utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Kapható Deésen,

(212)1—15

Brugovits és Reháknál.

Sz. 1676.—1890.

(218)1—1.

Hirdetmény. Felső-Gyékényes községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.

számu igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 19-ének d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Tischler Domokos kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. — A deési kir. trvszéknek, 1890. július hó 9-én tartott üléséből. Balázs, eln. Csath, jegyző.

Sz. 4166.—1890. polg.

(219)1—1

Hirdetmény. Virágosberek községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számu igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 19-ének d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Tischler Domokos kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájában kitűzetett. Mely határidőre a birtokosság tagjai még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. — A deési kir. törvényszéknek, 1890. évi július hó 16-án tartott üléséből Balázs, elnök. Csath, jegyző.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy folyó hó 6-ikától 10-ikéig itt Deésen Tek. Tüzes Karácsony kir. közjegyző ur házában fényképészeti felvételeket fogunk eszközölni, kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel

(220)1=1 **DUNKY FIVÉREK,**
fényképészek Kolozavárról.

Eladó szálloda berendezés.

A t. közönségnek becses tudomására hozatik, hogy Deésen a nemzeti színházzal szemben levő „Fehér bárány” szállodában, 6 vendég, 2 lakszoba és 4 étteremben teljes berendezése, az éttermek egyikében egy jó karban álló tekeasztal, továbbá egy konyha, pincze és egy rakárnak teljes berendezése, ezeken kívül 6

Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét, azon tényre, hogy a legkedveltebb s legnagyobb gyógyhatással bíró

STOJKAI ÁSVÁNYVIZ

(Magyar Karlsbad).

Főraktára: BRUGOVITZ ÉS REHÁK

vas-, fűszer- bor- és ásvány-viz kereskedésében van.

(19.)3—*

DEÉSEN.

S hogy ez ásványviz fogyasztását a következő borárjegyzékünkben említett borok tetemesen kellemesebbé teszik:

Küküllő menti, czelnai és magyarádi asztali palaczk boraink ára az eddigi **40** helyett most **30** kr. literenkint.

Finomabb **35, 40 és 45** kr. literenkint.

Szegszárdi vörös **35** „ „

Rizlingi, Carbonet és ménesi vörös **50** „ „

Fentiek üveg nélkül értetendők, palaczkért külön 10 kr. fizetendő. Továbbá ajánljuk peccsenye borainkat úgy mint:

Leányka, Dietzl-féle Szomorodni, Magyaradi bakator Aczélfele, Magyaradi Aczélfele, Dietzl-féle Sashegyi, Budai vörös, Soproni aszú, Tokaji aszú, Velencei koronás pezsgő, Velencei Monopole, Kincsem, Elite See, Elite Rosa, Veuve Cluquot. Boraink ára 100 liter vételnél, mely mennyiség több fajtaból is össze lehet állítva: fehér borunk 16, 18, 20, 22 és 26 kr. Rizling 40 kr. literenkint. Vörös borunk: Szegszárdi 26, Ménesi 35, Carbonet 40 kr.

Tisztelettel

Brugovitz és Rehák.

Tükör, kép és hajlított nádszék-raktár.

9—*

„Szoliditás” ez jelszavam.

Gábre János.

Tulajdonos.

Teljes temetéseik elvállaltatnak.

Minden nagyságu díófa- és aranykeretű tükörök, olajnyomatu képek és képkeret-írák. hajlított nád- és amerikai faültetű székek.

A kárpitozott butorok saját üzletomban egy szakértő zott kárpitos vezetése mellett, a legnagyobb szoliditással készülnek, állítatnak el.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

butorraktárát,

melben a legszolidabb árákon kaphatók mindennemű butorok, szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezések a legújabb berendezéssel.

Ajánlja a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe megajándékozott s a kor követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

Deésen, Europa szálloda épületben, Moskovics-féle bolt helyiség.

ELSŐ DEÉSI BUTORRAKTÁRA.

Mindennemű butor-berendezések elvállaltatnak.

GÁBRE JÁNOS

épület- és butor-asztalos

Deésen, Europa szálloda épületben, Moskovics-féle bolt helyiség.

Oska fölötti butorok javítása s matrácok készítése olcsón eszközöltetik.

ló, 3 kocsi, 1 csinos szán és egy igás szekér teljes felszereléssel azonnal szabadkézből eladó.

Az épület pedig bármely naptól több időre bérbe kiadó.

Végül felkérem mindazokat, kiknél követelése van, hogy tartozásukat f. évi augusztus 10-ig kiegyenlítani szíveskedjenek, mert ezen határidőn túl az illető adókat beperesíteni leszek kénytelen. (209)2—2

Értekezhetni: Deésen,

Blédy József, szálloda bérlővel.

Valamenynyi gazdasági és bortermelő gép!

Bor- és gyümölcs-sajtók; szőlő- és gyümölcs-zúzó

Peronospora elleni készületek,

legújabb minőségben és különféle nagyságban,

Cseplőgépek, gabona-rosták, járgányok, kukorica-

morzsolók, vetőgépek, ekék és a többi.

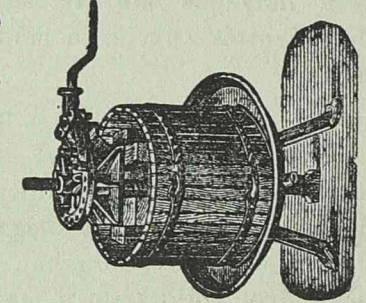
ASZALÓ KÉSZÜLTÉKEK

gyümölcs, főzelék és fűvek aszalására.

ZÖLD-TAKARMÁNY SAJTÓK

szállítatnak legkiválóbb minőségben és legolcsóbb áron.

IG. HELLER ÁLTAL; Bécs, II. Práterstrasse 78.

Arjegyzékek és utasítások bérmentesen szolgáltatnak. — Kereskedőknek előnyös feltételek. — Alkalmos ügynökök jó fizetés mellett kerestetnek.

MEGJELENT

s Gálócsi Samu könyvtáros által kapható:

„VISSZAEMLEKEZÉSEK”

1830—1850.

Irta KOVÁCS SAMU.

Ara 1 forint.

Ezen visszaemlékezések egy oly korra vezetnek vissza, — mondja a szerző az előszóban — midőn mind szellemi, mind anyagi tekintetben napjainktól egészen eltérő elveket követtek, törekvéseket ismertek és vágyakat ápoltak. Saját élményei, tapasztalatai és ténykedései emlékeit költi fel e nagykorúak tördelt rajzainak most ragyogó, majd sötét, de mindig nagyjelentőségű keretében. — Felkeresi visszaemlékezései halvány fényénél a nemzeti közszellem fejlődésének első kezdetét; tárgyalja az érvényre emelkedett szabad eszmék forrongó küzdelmeit; elkíséri, ott van az ezekért folytatott harcokban és a nagy nemzeti bukás sirhantján egy szebb, egy boldogabb jövőnek vigasztaló reményével, törhetlen hitével áll meg.

Ezen műre vonatkozólag írja a komoly „Pesti Napló”, hazánk e nagyteljesítő lapja:

Egy tizíves kis kötet jelent meg Deésen, Kovács Samunak tollából. Eleven, érdekes visszaemlékezések, élvezhető formába öntve, s a mennyiben mindaz, a mit benne összehordva látunk, egyrészt a szerző saját s impressiókban hiven megőzött emléke, másrészt a nemzeti közszellem fejlődésének kezdetéből vett számos érdekes adat és így a helyinél tágabb körű érdeklődésre is számot tarthat. Az érdekes kis kötetből közlünk két fejezetet.” (VII. XI.)

1830—1850.